

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/48/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8111219052
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8111219052.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Karola Krochtu v právnej veci žalobkyne: V. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., P. XXX/XX, zastúpená advokátskou kanceláriou Beňo & partners, s.r.o., IČO: 44 250 029, Poprad, Nám. sv. Egídia 93, proti žalovanému: Prešovský samosprávny kraj, Prešov, Nám. mieru 2, zastúpený Správou a údržbou ciest Prešovského samosprávneho kraja, IČO: 37 936 859, Prešov, Jesenná 14, v konaní o náhradu za zriadenie vecného bremena s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 11C/159/2011-325 zo dňa 19.10.2018 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

P r i z n á v a žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalovanému v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady rozhodne súd 1.inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni istinu vo výške 35.000,- Eur s ročným úrokom z omeškania vo výške 9,25 % odo dňa 06.07.2011 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. II. Zároveň vyslovil, že žalobkyňa má právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Právne odôvodnil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie ust. § 1 ods.2 a 3 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách, ust. § 3b ods.1 zákona č. 446/2001 Z.z. o majetku vyšších územných celkov, ust. § 128, § 151n ods.1, 2 a 3, § 151o ods.1 a 3, § 151p ods.1, § 451 ods.1,2 a § 489 Občianskeho zákonníka, ust. článku 20 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že nariadil znalecké dokazovania a to vo veci stanovenia všeobecnej hodnoty - výšky odplaty za zriadenie vecného bremena spočívajúce v užívaní nehnuteľnosti formou cestnej stavby (cesty L.- A.-S.) na parcele č. KN-C XXXX/XXX o výmere 1120 m² v k.ú. S. v O. A.. Znalecký posudok vypracoval L.. O. H., U. O., a to znalecký posudok č. XXX/XXXX, kde zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že všeobecná hodnota práv, a to vecné bremeno spočívajúce v užívaní nehnuteľnosti formou cestnej stavby, je stanovená na sumu 11.200,- Eur. V znaleckom posudku znalec uviedol, že obmedzenie pozemku uvažuje v celej výmere pozemku, a to o výmere 1120 m². Súd nariadil doplnenie znaleckého posudku a to aj z dôvodu, že Okresný súd v Poprade rozhodol rozsudkom dňa 02.10.2014, uvedený rozsudok bol zrušený rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.03.2016, právoplatný dňa 05.05.2016, kde predmetom ďalšieho konania malo byť rozhodnutie o výške náhrady za vecné bremeno. Dňa 18.04.2018 bol doručený súdu znalecký posudok č. XXX/XXXX, doplnenie č. 1, vypracovaný L.. O. H., U. O. a to stanovenie všeobecnej hodnoty pozemku metódou polohovej

diferenciácie so zaťažením cestnou stavbou oproti koeficientu povyšujúcich a redukujúcich faktorov pri výpočte všeobecnej hodnoty pozemku parcela č. XXXX/XXX metódou polohovej diferenciácie bez zaťaženia cestnou stavbou o 59,50 % bola stanovená všeobecná hodnota pozemku na sumu 33.499,20 Eur. Dňa 31.05.2018 žalobkyňa predložila súdu súkromný znalecký posudok vo veci stanovenia výšky jednorazovej náhrady za vecné bremeno na pozemkoch parcela č. XXXX/XXX k.ú. S.L. obec A., a to znalecký posudok č. XX/XX, ktorý vypracoval znalec L.. M. T., A., G., kde zo záveru znaleckého posudku bola stanovená všeobecná hodnota práv a závad na sumu 39.700,- Eur. Keďže žalobkyňa vo svojom žalobnom návrhu uplatňuje istinu vo výške 35.000,- Eur, tak súd vyhovel žalobe v celom rozsahu, nakoľko z predložených znaleckých posudkov a to L.. T. bola stanovená hodnota v sume 39.700,- Eur a v znaleckom posudku L.. H. hodnota za zriadenie vecného bremena je 33.499,- Eur. Súd pri určení výšky hodnoty vychádzal z obidvoch znaleckých posudkov a to tak, že vykonal aritmetický priemer pri sume 33.490,20 Eur podľa L.. H. a sume 39.700,- Eur podľa L.. T. je aritmetický priemer týchto súm 36 599,60 eur a žalobkyňa požaduje sumu 35.000,- Eur. Z tohto dôvodu súd návrhu vyhovel v celom rozsahu, lebo žalobkyňa požaduje nižšiu sumu, ako by vychádzala pri výpočte stanovenej hodnoty aritmetickým priemerom vychádzajúc z obidvoch znaleckých posudkov.

4. Čo sa týka námietok zo strany žalovaného, že sa uvažuje o pozemkových úpravách a že budú poskytnuté žalobkyni náhradné pozemky z titulu majetko-právneho vysporiadania, súd má zato, že už v roku 2002 bolo vydané rozhodnutie, ktoré rieši uvedené majetko-právne vysporiadanie, avšak ku dňu vydania rozhodnutia, t.j. roku 2014 nedošlo k žiadnej zmene, čo sa týka vysporiadania realizácie pozemkových úprav. Navyše súd mal preukázané z vyjadrenia Obvodného pozemkového úradu v A. zo dňa 12.03.2013, že čo sa týka stavu projektu pozemkových úprav k.ú. S., tak ten vyhotovený register pôvodného stavu doposiaľ nebol vykonaný. Súd poukazuje na tú skutočnosť, že je vecou žalovaného, kedy vyporiada vlastnícke vzťahy a akou formou v uvedenej veci nemôže byť na ťarchu vlastníka, aby vlastník z titulu obmedzenia svojho vlastníctva trpel nečinnosť žalovaného.

5. Výrok o úroku z omeškania odôvodnil súd prvej inštancie ust. § 517 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v platnom znení. Žalobkyňa si uplatňuje úrok z omeškania vo výške 9,25 % odo dňa 30.06.2011, t. j. odo dňa napísania žaloby a žaloba bola doručená súdu dňa 06.07.2011 a preto súd má zato, že nárok je dôvodný odo dňa 06.07.2011, t. j. podania žaloby na súd.

6. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie ust. § 255 a § 262 C.s.p. Žalobkyni priznal náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. Zároveň konštatoval, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

7. Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalovaný. Právne odôvodnil toto odvolanie ust. § 365 ods.1 písm.d/ a h/ Civilného sporového poriadku (ďalej C.s.p.). Žalovaný žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne ako nedôvodnú, eventuálne ak bude mať za to, že sú splnené podmienky podľa § 389 C.s.p., žalovaný navrhuje rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolateľ namietá, že náhrada, ktorá za určitých okolností by mala žalobcovi patriť musí byť primeraná. Táto primeranosť náhrady by sa mala posudzovať a aplikovať spolu s uplatňovaným princípom spravodlivého usporiadania veci ako základného princípu pri riešení súdnych sporov. Pokiaľ žalobca uplatňuje vysokú náhradu za zriadené vecné bremeno, žalovaný to považuje za priečiace sa verejnému záujmu s prihliadnutím na to, že žalobca v čase kúpy vedel, že nadobúda pozemky, ktoré sú defacto zastavané pozemnou komunikáciou a že ich využitie je značne obmedzené a napriek tomu dobrovoľne pristúpil k ich kúpe, ak sa predáva takýto pozemok, na ktorom stojí stavba patriaca inému vlastníkovi, nepochybne sa to premietne do nižšej kúpnej ceny. čím je nadobúdateľ pozemku (žalobca) zvýhodnený, žalovaný vynakladá obrovské výdavky v súvislosti s údržbou a rekonštrukciou pozemných komunikácií v jeho vlastníctve, ktoré užíva aj žalobca, nejedná sa o neoprávnenú stavbu, ide o osobitý prípad zabratia pozemkov a nemožno ho stotožňovať čo do výšky nároku s prípadom typicky neoprávneného zabratia pozemku pôvodnému vlastníkovi bez jeho súhlasu a postaveniu stavby slúžiacej niekomu inému, daná komunikácia slúžila aj pôvodnému vlastníkovi pozemku ako aj jeho právnym nástupcom, žalovaný nemal možnosť odmietnuť nadobudnutie vlastníckeho práva k cestám II. a III. triedy, ktoré nadobudol priamo zo zákona od štátu. Podľa odvolateľa ide o skutočnosti, ktoré sú vadami, ktoré majú za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, pretože princíp spravodlivého usporiadania veci by mal byť zásadný pri hodnotení každého právneho vzťahu a má prioritu pred zákonom, nakoľko predstavuje najvšeobecnejšiu hodnotu každého právneho štátu. Podľa odvolateľa je preto dôvodné zohľadniť slovo „primeraná“ náhrada s

poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, čo sa do rozsudku súdu prvej inštancie nepremietlo. Z tohto dôvodu žalovaný navrhoval súdu uplatniť moderačné právo, čo súd neaplikoval a ani náležitým spôsobom v rozsudku nezdôvodnil. Vo vzťahu k úroku z omeškania, žalovaný uviedol, že podľa jeho názoru je dlh zročný dňom doručenia žaloby žalovanému a nie dňom podania žaloby na súde. Kvalifikovaným dátumom, odkedy by sa mali počítvať úroky z omeškania je tak dátum 30.12.2011, kedy bol žalovaný prvýkrát vyzvaný na vyjadrenie sa k podanej žalobe. Podľa názoru žalovaného nie sú splnené podmienky podľa § 220 ods. 2 a 3 C.s.p. čo sa týka odôvodnenia rozsudku, ktoré žalovaný nepovažuje za dostatočne presvedčivé.

8. Odvolanie bolo doručené právnomu zástupcovi žalobkyne na vyjadrenie. Táto svoju možnosť na vyjadrenie sa k odvolaniu nevyužila.

9. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 C.s.p. a contrario s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 14.05.2019 a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

10. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

11. Žalovaný tvrdí, že rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak sice aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27. júla 2011, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

12. Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, odôvodnením napadnutého rozhodnutia odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie správne posúdil dôvodnosť podanej žaloby. Konanie vedené na súde prvej inštancie nemá ani inú vadu, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, tak ako namietajú žalovaný. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvej inštancie v a vzhľadom k tomu, že došlo k odklonu v otázke charakteru náhrady za vecné bremeno považuje za potrebné dodať, že vo veci už bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Poprad č.k. 11C/159/2011-207 zo dňa 02.10.2014, ktorý bol zrušený odvolacím súdom v konaní 5Co/599/2014 dňa 15.03.2016, kde omylom uznesenie bolo označené ako rozsudok. Odvolací súd konštatoval, že súd neodôvodnil prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a konštatoval, že argument žalobkyne o nesprávnom vyčíslení výšky vecného bremena je pre rozhodnutie rozhodujúci, aj keď znalec v znaleckom posudku výšku vecného bremena ustálil, žalobkyňa namietala metodiku a rozpornosť daného znaleckého posudku, keď uviedla, že znalec v posudku konštatoval, že tento je nepoužiteľný na 100 %, ale priznal náhradu za vecné bremeno iba 28 %. Jednalo sa o znalecký posudok L.. O. H., U. O. č. XXX/XXXX, kde z jeho záverov vyplýva, že všeobecná hodnota práv a to vecné bremeno spočívajúce v užívaní nehnuteľnosti formou cestnej stavby je stanovená na sumu 11.200,- Eur. Znalec uviedol, že obmedzenie pozemku uvažuje v celej výmere pozemku a to vo výmere 1120 m². Súd prvej inštancie nariadil doplnenie znaleckého posudku po zrušení rozsudku súdom prvej inštancie, doplnený znalecký posudok bol doručený súdu dňa 18.04.2018, ide o znalecký posudok č. XXX/XXXX, doplnenie č. 1, vypracovaný tým istým znalcom a to stanovenie všeobecnej hodnoty pozemku metódou polohovej diferenciácie so zaťažením cestnou stavbou oproti koeficientu povyšujúcich a reproduktívnych faktorov pri výpočte všeobecnej hodnoty pozemku, parcela č. XXXX/XXX metódou polohovej diferenciácie bez zaťaženia cestnou stavbou o 59,50 % bola stanovená všeobecná hodnota pozemku na sumu 33.499,20 Eur. Dňa 31.05.2018 žalobkyňa predložila súdu súkromný znalecký posudok vo veci stanovenia výšky jednorazovej náhrady za vecné bremeno na pozemkoch parcela č. XXXX/XXX k.ú. S., Obec A. a to znalecký posudok č. 28/18, ktorý vypracoval znalec L.. M. T. A., G., kde zo záveru znaleckého posudku bola stanovená všeobecná hodnota práv a

závad na sumu 39.700,- Eur. Súd prvej inštancie tak vychádzal z oboch znaleckých posudkov a keďže žalobkyňa požadovala sumu 35.000,- Eur, žalobe vyhovel, lebo žalobkyňa požaduje nižšiu sumu ako jej vychádza pri výpočte stanovenej hodnoty aritmetickým priemerom vychádzajúc z obidvoch znaleckých posudkov. Podľa názoru odvolacieho súdu takýto záver súdu prvej inštancie zodpovedá pravidlám formálnej logiky.

13. V čase vydania zrušujúceho rozhodnutia zastával odvolací súd názor, že je možné priznať vo veci iba jednorazovú náhradu za vecné bremeno. Na zasadnutí občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove dňa 15. 05. 2018 bolo prijaté väčšinové stanovisko, že vo veci „zákona č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov predpokladá pozemkové úpravy a v rámci nich definitívne vyriešenie obmedzení vlastníkov zastavaných pozemkov verejnoprospešnými stavbami. Do času pozemkovej úpravy zákon v prípade, že ku dňu účinnosti zákona niet iného práva, zriaďuje vecné bremeno, vo vzťahu ku ktorému sa náhrada priznáva podľa všeobecných právnych predpisov. Berúc zreteľ na to, že ide o dočasné opatrenie, jednorazová náhrada vychádza z doby po neobmedzený čas, že sa cena za užívanie nehnuteľností môže na trhu meniť, spravodlivému usporiadaniu vecí zodpovedá opakujúca náhrada len za skutočnú dobu trvania obmedzenia“. I napriek tomuto odklonu vzhľadom na to, ako bola žaloba postavená, kedy bola podaná, ako žiadala žalobkyňa rozhodnúť a na skutočnosť, že žalobkyňa nenavrholo rozhodnúť o opakujúcej sa náhrade a žalovaný ani v odvolaní nenamietal, že je namieste rozhodnúť o opakujúcej sa náhrade, nie jednorazovej, ale tvrdil, že je toho názoru, že náhrada, ktorá by mala žalobkyni patriť musí byť primeraná a táto primeranosť náhrady by sa mala posudzovať a aplikovať spolu s uplatňovaným princípom spravodlivého usporiadania vecí ako základného princípu pri riešení súdnych sporov, zároveň, že žalobkyňa si uplatňuje takto vysokú náhradu za zriadené vecné bremeno a toto považuje za priečiace sa verejnému záujmu a to z dôvodu, že v čase kúpy žalobkyňa vedela, že nadobúda pozemky, ktoré sú zastávané pozemnou komunikáciou, zároveň, že ak sa predáva pozemok, na ktorom stojí stavba patriaca inému vlastníkovi, premietne sa to nepochybne do nižšej kúpnej ceny a nadobúdateľ pozemku je zvýhodnený, zároveň, že žalovaný vynakladal obrovské výdavky v súvislosti s údržbou a rekonštrukciou pozemných komunikácií, že sa nejedná o neoprávnenú stavbu a že zároveň nemal možnosť odmietnuť nadobudnutie vlastníckeho práva k cestám 2.a 3.triedy, lebo ich nadobudol priamo zo zákona. Zároveň, že navrhol súdu uplatniť moderačné právo, čo súd neaplikoval, ani náležitým spôsobom neodôvodnil. Odvolací súd konštatuje správnosť napadnutého rozhodnutia. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na skutočnosť, že žaloba bola podaná v roku 2011, teda konanie vo veci sa vedie 8 rokov.

14. Žalovanému vzniklo od 01. 09. 2009 k predmetným pozemkom v jeho prospech právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemkov (§ 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z.) a žalobcovi vznikol v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. nárok na to, aby žalovaný zámennou zmluvou poskytol náhradný pozemok, ktorý je v jeho vlastníctve. V prípade, že sa neuplatní postup podľa ods. 1, usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemku pod stavbou sa vykoná v konaní o nariadení pozemkových úprav podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 330/1991 Zb. (§ 2 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z.). Zákon č. 66/2009 Z.z. žiadnym spôsobom neupravuje stav do doby než je vlastníkovi pozemku pridelený náhradný pozemok, respektíve než sa usporiadajú vlastnícke vzťahy k pozemku pod stavbou v konaní o pozemkových úpravách. V zmysle ust. § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. je však vlastník pozemku pod stavbou povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav. Uvedené ustanovenie nemožno vykladať tak, že by vlastníkovi pozemku bez pridelenia náhradného pozemku, respektíve do vykonania pozemkových úprav nevzniklo právo na poskytnutie náhrady za vecné bremeno, ktorým je jeho pozemok zaťažený zo zákona. Výška náhrady za zriadenie vecného bremena nie je totožná s hodnotou pozemku, ktorý je zaťažený vecným bremenom a vzhľadom na zdĺhavý postup pri konaní na nariadení pozemkových úprav má odvolací súd za to, že takýto právny záver nie je v rozpore s dobrými mravmi uvedenými v ust. § 3 Občianskeho zákonníka. Na uvedené nemá vplyv ani to, že žalobkyňa v čase kúpy vedela, že nadobúda pozemky, ktorú sú defacto zastávané pozemnou komunikáciou ako sa mylne domnieva žalovaný. Na uvedené nemá vplyv ani skutočnosť za akú cenu (700.000,- Sk) žalobkyňa pozemok kúpila ani to, že žalovaný vynakladá obrovské výdavky v súvislosti s údržbou a rekonštrukciou pozemných komunikácií, ktoré ako správne tvrdí sú v jeho vlastníctve a nemá na to vplyv skutočnosť, že uvedenú komunikáciu využíva aj žalobkyňa. Žalobca ako vlastník nehnuteľnosti má zo zákona povinnosť sa o tieto starať. Zároveň na uvedené nemá vplyv ani to, že sa nejedná o neoprávnenú stavbu a žalovaný nemal možnosť odmietnuť nadobudnutie vlastníckeho práva k cestám druhej a tretej triedy, ktoré nadobudol

priamo zo zákona od štátu. Teda všetky tieto odvolacie námietky nie sú dôvodné. Čo sa týka uplatnenia moderačného práva, v danom prípade sa nejedná o náhradu škody, preto uplatnenie moderačného práva v danom prípade neprichádza do úvahy. Odvolací súd preto neprihliadol na námietku žalovaného, že súd prvej inštancie uvedenú skutočnosť riadnym spôsobom nezdôvodnil. Pojem „primeraná náhrada“ v sebe subsumuje i možné moderačné právo všeobecne, pokiaľ súd posudzuje danú vec vo vzťahu k všetkým okolnostiam prípadu.

15. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na ust. § 123 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že vlastníkom je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

16. V zmysle ust. § 128 Občianskeho zákonníka ods. 1, vlastníkom je povinný strpieť, aby v stave núdze alebo v naliehavom verejnom záujme bola na nevyhnutnú dobu v nevyhnutnej miere a za náhradu použitá jeho vec, ak účel nemožno dosiahnuť inak. V zmysle ods.2 uvedeného ustanovenia vo verejnom záujme možno vec vyvlastniť alebo vlastnícke právo obmedziť, ak účel nemožno dosiahnuť inak, a to len na základe zákona, ale na tento účel a za náhradu.

17. Zákon č. 66/2009 Z.z. je zákonom, ktorý predpokladá ust. § 151o ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, to je zriadenie vecného bremena zákonom. Vzhľadom na to, že predpisom, ktorý upravuje vlastnícke vzťahy k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obcí a vyšších územných celkov nadobudnutých podľa osobitných predpisov, problém náhrady za nútené obmedzenie vlastníckych práv vlastníkov pozemkov pod stavbami priamo nerieši. Zákon č. 66/2009 Z.z. však v ustanovení § 4 odkazuje na úpravu obsiahnutú v § 151n až 151p Občianskeho zákonníka, je potrebné pri riešení otázky náhrady za obmedzenie vlastníckych práv z týchto ustanovení vychádzať.

18. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil zákonné kritéria vzniku nároku na náhradu za zákonom zriadené vecné bremeno zaťažujúce pozemky žalobcu, pričom žalovaným uvádzané skutočnosti v priebehu konania i v odvolaní nie sú spôsobilé zmeniť správnosť záverov napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, na ktorých založil svoje rozhodnutie. V odvolacom konaní neboli zistené nové rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu oproti tomu, ako bol ustálený súdom prvej inštancie. Žalovaný v odvolaní priamo nenamieta výšku náhrady, žiada len uplatnenie princípu spravodlivého usporiadania veci ako základného princípu pri riešení súdnych sporov. Trvá na tom, že náhrada má byť primeraná. K primeranosti náhrady odkazuje odvolací súd na výsledky vykonaného dokazovania, konkrétne na doplnený znalecký posudok č. XXX/XXXX, doplnenie č. X, vypracovaný L.. O. H., U. O. a to stanovenie všeobecnej hodnoty pozemku metódou polohovej diferenciácie so zaťažením cestnou stavbou oproti koeficientu povyšujúcich a redukujúcich faktorov pri výpočte všeobecnej hodnoty pozemku, parcela č. XXXX/XXX metódou polohovej diferenciácie bez zaťaženia cestnou stavbou o 59,50 %, kde všeobecná hodnota pozemku bola stanovená na 33.499,20 Eur, ale hlavne na závery znaleckého posudku, ktorý predložila žalobkyňa znalca L.. M. T., A., G., kde zo záveru znaleckého posudku bola stanovená všeobecná hodnota práv a závad na sumu 39.700,- Eur. Zo strany žalovaného žiadny znalecký posudok predložený nebol. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu vzniklo žalovanému od 01.07.2009, to znamená skoro pred 10 rokmi. Zo znaleckého posudku znalca L.. M. T., A. č. XX/XXXX vyplýva všeobecná hodnota nehnuteľností vo výške 67.800,- Eur a rekapitulácia nájmu 4.050,- Eur ročne. To znamená uvedené predstavuje za 10 rokov 40.500,- Eur. Jednorazovú náhradu stanovil znalec na 39.700,- Eur, pričom nezistil žiadne mimoriadne riziká. S ohľadom na túto skutočnosť i na to, že žalobkyňa si uplatnila náhradu v sume 35.000,- Eur, ktorá je koncipovaná ako jednorazová náhrada a žalovaný nenamieta, že spravodlivému usporiadaniu veci zodpovedá opakujúca sa náhrada, ale namieta, že je potrebné náhradu redukovať, priznať primeranú náhradu a zohľadniť jeho námietky, prípadne využiť zo strany súdu jeho moderačné právo, odvolací súd v tomto konkrétnom prípade považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie za spravodlivé, náhradu priznanú súdom prvej inštancie za primeranú. Ide o spravodlivé rozhodnutie tak vo vzťahu k žalobkyňi, ako i k žalovanému. Zároveň odvolací súd vyslovuje právny názor, že pokiaľ si žalobkyňa včas jednorazovú náhradu za vecné bremeno uplatnila, nie je vylúčené, aby súd takejto žalobe vyhovel napriek tomu, že v rozhodovacej činnosti súdov Slovenskej republiky prevláda názor, že náhrada za vecné bremeno má opakujúci sa charakter. Odvolací súd má za to, že v danom prípade uplatnil princíp spravodlivého usporiadania veci ako základný princíp pri riešení sporu. Vo vzťahu k náhrade za vecné bremeno nie je rozhodujúce, že žalobkyňa kupovala pozemok už zastavaný cestou, pretože to bolo ešte pred účinnosťou zákona č. 66/2009 Z.z. Zároveň odvolací súd poznamenáva, že pokiaľ by zákonodarca mienil zákonom č. 66/2009

Z.z. zriadiť v prospech žalovaného právo zodpovedajúce vecnému bremenu bezodplatne, vyjadril by to *expresis verbis* priamo v tomto zákone. Ani po zaplatení náhrady za vecné bremeno nebráni nič v aplikácii zákona č. 66/2009 Z.z. na vykonanie pozemkových úprav. Podľa názoru odvolacieho súdu nejde o duplicitné plnenie. Uvedené odvolací súd už vyjadril vyššie, keď poukázal na nájomné za 10 rokov vypočítané znalcom T.. Odvolací súd zároveň poukazuje napríklad na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 33Odo/1405/2005 zo dňa 25.10.2006, podľa ktorého povinnosť poskytovať náhradu vlastníkovi pozemku, na ktorom stojí stavbu platí pre vlastníka stavby bez ohľadu na to akým spôsobom svoje vlastníctvo využíva. Podstatné nie je ani to, či užívanie stavby prináša zisk. S týmto názorom sa odvolací súd v plnom stotožňuje. Vo zvyšku v celom rozsahu poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie. Tento v odôvodnení rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviska procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery, ktoré primerane vysvetlil. Z pohľadu logiky a argumentačnej súdržnosti nebolo možné odôvodneniu napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie vytknúť závažné nedostatky. Do práva na spravodlivý proces nepatrí súčasne aj právo strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej názorom navrhovaným a hodnotením dôkazov (IV.ÚS 252/04) a rovnako neznamená ani to, aby strana bola pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkou a právnymi názormi (I.ÚS 50/04). Zároveň k uvedenému odvolací súd poznamenáva, že žalovanému nič nebránilo, aby v konaní predložil dôkazy, ktorými by preukázal primeranosť náhrady vzhľadom na námietky, ktoré produkoval v konaní. Muselo by sa však a s ňou súvisiacou rovnosťou zbraní jednať o dôkazy na úrovni dôkazov predložených žalobkyňou, teda o znalecké posudky. Žalovaný mal reálne možnosť predložiť protiargumenty vo vzťahu k žalobkyňi a preukázať tak ním tvrdené skutočnosti. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na Nález Ústavného súdu SR sp.zn. III.ÚS 32/2015 zo dňa 07.06.2016.

19. Súd prvej inštancie správne rozhodol i o nároku žalobkyne na náhradu trov konania voči žalovanému. Preto odvolací súd rozsudok podľa ust. § 387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

20. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. Úspešný žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.